

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 22. května 2023 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Stanislava Králíka a soudců JUDr. Evy Brázdilové a Mgr. Roberta Pacovského, **odvolání** obžalovaného [REDACTED], narozeného [REDACTED], proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 17. března 2023, č.j. 3T 2/2022 – 741,

a rozhodl takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu se napadený rozsudek z podnětu odvolání podaného obžalovaným [REDACTED] zrušuje v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 písm. a) trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že

obžalovaný

[REDACTED]

narozený [REDACTED], trvale bytem [REDACTED], [REDACTED] t.č. ve vazbě ve [REDACTED]

je vinen, že

dne 31. 5. 2020 kolem 16.20 hodin v [REDACTED] pod vlivem duševní poruchy v podobě toxické psychózy, která vedla k úplnému vymizení rozpoznávacích a ovládacích schopností obžalovaného a kterou si sám přivodil předešlým užíváním marihuany a pervitinu, o jejichž účincích na svou osobu z minulosti věděl, včetně možnosti vyvolání uvedené duševní poruchy v podobě toxické psychózy, na pozemní komunikaci v ulici [REDACTED] před budovou č. p. [REDACTED] řídil motorové vozidlo tov. zn. [REDACTED] RZ: [REDACTED] se kterým odbočil vpravo přes chodník na přístupovou cestu k Domovu seniorů [REDACTED] a následně v jízdě automobilem pokračoval po rampě pro invalidy a rychlostí cca 48 km/h projel dvojitými automatickými posuvnými skleněnými dveřmi do obytné budovy domova seniorů, kde bez brždění pokračoval v jízdě v rovném směru po chodbě penzionu bez ohledu na to, že ve směru jízdy vozidla stála poškozená [REDACTED] [REDACTED], nar. [REDACTED], přičemž vozidlo poškozenou míjelo levou částí v bezprostřední

blízkosti, kdy poškozená v úleku před jedoucím vozidlem se snažila vyhnout bezprostředně hrozcímu střetu, avšak s ohledem na omezenou možnost se vozidlu v úzkém prostoru o šířce 280 cm vyhnout upadla zády na zem a její dolní končetiny se dostaly pod vozidlo v místě pod levými předními dveřmi a jen dílem náhody nedošlo k jejich přejetí, přičemž svou jízdu obžalovaný ukončil až v důsledku nárazu vozidla pravou stranou do pravé části chodby uvedené budovy a v důsledku vyvrácení pravého předního kola, kdy vzdálenost zadní části vozidla činila 5,3 m od vstupních dvojitých automatických posuvných skleněných dveří penzionu,

poškozená následkem pádu utrpěla nedislokovanou zlomeninu pánve, konkrétně oboustrannou zlomeninu ramének stydké kosti a nalomení křížové kosti, což je ze soudně lékařského hlediska zranění těžké a vážné, které je pocíťováno jako citelná újma v obvyklém způsobu života po dobu přesahující 6 týdnů, kdy v případě zachované přičetnosti by si obžalovaný musel být alespoň v hrubých rysech vědom, že může přivodit pád poškozené zejména vzhledem k jejímu věku a způsobu své bezohledné jízdy motorovým vozidlem v místě, které rozhodně pro tento účel nebylo určené, neboť před prosklenými dveřmi domova seniorů již bylo možno poškozenou pozorovat,

po zastavení vozidla následně obžalovaný vylezl bočním oknem z vozu a vnikl do dalších prostor domova seniorů, kde v prostoru patra označeného „■“ násilím vnikl do pokoje č. ■, který v tu dobu nebyl nikým obýván, a to tak, že rozkopř vstupní dveře, které tím poškodil v oblasti kování zámku a na zárubních, z pokoje poté utekl oknem pryč z budovy, kdy byl posléze v 16.40 hodin nedaleko místa činu zadržěn policejním orgánem,

poškozená ■ byla kvůli utrpenému poranění pánve od 31. 5. 2020 hospitalizována ve ■ nemocnici, ■, kde v důsledku poúrazové komplikace - sepse s projevy krvácení do mozku dne ■ zemřela, přičemž smrt poškozené nastala v příčinné souvislosti s jejím poraněním pánve při pádu dne 31. 5. 2020, kdy takový následek sice nebyl záměrem obžalovaného, avšak v případě zachované přičetnosti by měl a mohl vědět, že pro vysoký věk u poškozené popsané poúrazové komplikace vedoucí k jejímu úmrtí mohou nastat a bez přiměřených důvodů spoléhal, že k takovému následku nedojde,

v důsledku záměrného vjetí obžalovaného automobilem do budovy došlo ke zničení posuvných vstupních dveří a poškození vnitřního zařízení chodby budovy v podobě rozbití skleněné vitríny, odřeni stěny chodby, radiátoru a květináče, a v důsledku úmyslného poškození dveří do pokoje č. ■ obžalovaným vznikla poškozené příspěvkové organizaci Centrum sociálních služeb ■, IČ: ■, se sídlem ■, ■, škoda ve výši 401 278,28 Kč,

tedy

aplikací návykové látky se přivedl z nedbalosti do stavu nepřičetnosti, v němž se dopustil činu jinak trestného jako zločin těžkého ublížení na zdraví dle § 145 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku a přečinu poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 trestního zákoníku

čímž spáchal

zločin opilství podle § 360 odst. 1 trestního zákoníku

a odsuzuje se za to

podle § 360 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **5 (pěti) let.**

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se obžalovaný zařazuje pro výkon tohoto trestu do věznice **s ostrahou**.

Podle § 73 odst. 1, 3 trestního zákoníku se obžalovanému dále **ukládá** trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu **6 (šesti) let**.

Podle § 99 odst. 2 písm. b), odst. 4 trestního zákoníku se obžalovanému **ukládá** ochranné léčení protitoxikomanické v ambulantní formě.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen uhradit na náhradě škody poškozeným:

- [redacted], Regionální pobočka [redacted], pobočka pro [redacted], IČ [redacted], [redacted], částku 27 609 Kč,
- [redacted], bytem [redacted], [redacted], částku 27 469 Kč,
- [redacted], příspěvkové organizaci, [redacted], [redacted], IČ [redacted], částku 21 000 Kč.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 17.3.2023, č.j. 3T 2/2022 – 741 byl obžalovaný [redacted] uznán vinným spácháním skutku popsaného tak, že dne 31. 5. 2020 kolem 16.20 hodin v [redacted], pod vlivem duševní poruchy v podobě toxické psychózy, která vedla k úplnému vymizení rozpoznávacích a ovládacích schopností obžalovaného a kterou si sám přivodil předešlým užíváním marihuany a pervitinu, o jejichž účincích na svou osobu z minulosti věděl, včetně možnosti vyvolání uvedené duševní poruchy v podobě toxické psychózy, na pozemní komunikaci v ulici [redacted] před budovou č. p. [redacted] řídil motorové vozidlo tov. zn. [redacted], RZ: [redacted], se kterým odbočil vpravo přes chodník na přístupovou cestu k Domovu seniorů [redacted] a následně v jízdě automobilem pokračoval po rampě pro invalidy a záměrně rychlostí cca 48 km/h projel dvojitými automatickými posuvnými skleněnými dveřmi do obytné budovy domova seniorů, kde bez brzdění pokračoval v jízdě v rovném směru po chodbě penzionu bez ohledu na to, že ve směru jízdy vozidla stála poškozená [redacted] nar. [redacted], přičemž vozidlo poškozenou míjelo levou částí v bezprostřední blízkosti, kdy poškozená v úleku před jedoucím vozidlem se snažila vyhnout bezprostředně brozícímu střetu, avšak s ohledem na omezenou možnost se vozidlu v úzkém prostoru o šířce 280 cm vyhnout upadla zády na zem a její dolní končetiny se dostaly pod vozidlo v místě pod levými předními dveřmi a jen dílem náhody nedošlo k jejich přejetí, přičemž svou jízdu obžalovaný ukončil až v důsledku nárazu vozidla pravou stranou do pravé části chodby uvedené budovy a v důsledku vyvrácení pravého předního kola, kdy vzdálenost zadní části vozidla činila 5,3 m od vstupních dvojitých automatických posuvných skleněných dveří penzionu, poškozená následkem pádu utrpěla nedislokovanou zlomeninu pánve, konkrétně oboustrannou zlomeninu raménka stydké kosti a nalomení křížové kosti, což je ze soudně lékařského hlediska zranění těžké a vážné, které je považováno jako citelná újma v obvyklém způsobu života po dobu přesahující 6 týdnů, kdy obžalovaný si musel být alespoň v hrubých rysech vědom, že může přivodit pád poškozené zejména vzhledem k jejímu věku a způsobu své bezohledné jízdy motorovým vozidlem v místě, které rozhodně pro tento účel nebylo určené, neboť před prosklenými dveřmi domova seniorů již musel poškozenou pozorovat, po zastavení vozidla následně obžalovaný vylezl bočním oknem z vozu a vnikl do dalších prostor domova seniorů, kde v prostoru patra označeného „[redacted]“ násilím vnikl do pokoje č. [redacted], který v tu dobu nebyl nikým obýván, a to tak, že rozkopř vstupní dveře, které tím poškodil v oblasti kování zámku a na záručních, z pokoje poté utekl oknem pryč z budovy, kdy byl posléze v 16.40 hodin nedaleko místa činu zadržen policejním orgánem, poškozená [redacted] byla kvůli utrpenému poranění pánve od 31. 5. 2020 hospitalizována ve [redacted] nemocnici, [redacted] kde v důsledku poúrazové komplikace - sepse s projevy krvácení do mozku dne [redacted] zemřela, přičemž smrt poškozené nastala v příčinné souvislosti s jejím poraněním pánve při pádu dne 31. 5. 2020, kdy takový následek sice nebyl záměrem obžalovaného, avšak měl a mohl vědět, že pro vysoký věk u poškozené popsané poúrazové komplikace vedoucí k jejímu úmrtí mohou nastat a bez přiměřených důvodů spoléhal, že k takovému následku nedojde, v důsledku záměrného vjetí obžalovaného automobilem do budovy došlo ke zničení posuvných vstupních dveří a poškození vnitřního zařízení chodby budovy v podobě rozbití

skleněné vitríny, odření stěny chodby, radiátoru a květináče, a v důsledku úmyslného poškození dveří do pokoje č. [redacted] obžalovaným vznikla poškozené příspěvkové organizaci Centrum sociálních služeb [redacted], IČ: [redacted], se sídlem [redacted], škoda ve výši 401 278,28 Kč.

V rámci právního hodnocení shora popsaného jednání nalézací soud dospěl k závěru, že se obžalovaný požitím návykové látky přivedl z nedbalosti do stavu nepřičetnosti, v němž se dopustil činu jinak trestného jako zločin těžkého ublížení na zdraví dle § 145 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku a přečinu poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 trestního zákoníku, čímž spáchal zločin opilství podle § 360 odst. 1 trestního zákoníku. Napadeným rozhodnutím byl obžalovanému podle § 360 odst. 1 tr. zákoníku uložen trest odnětí svobody v trvání pěti roků se zařazením pro jeho výkon podle § 56 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalovanému dále uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu šesti let a podle § 99 odst. 2 písm. b), odst. 4 trestního zákoníku mu také bylo uloženo ochranné léčení protitoxikomanické v ambulantní formě. O náhradě škody rozhodl soud prvního stupně napadeným rozsudkem tak, že podle § 228 odst. 1 trestního řádu uložil obžalovanému povinnost zaplatit poškozeným [redacted] částku 27 609 Kč, [redacted] částku 27 469 Kč a [redacted] příspěvkové organizaci částku 21 000 Kč.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný s tím, že opravný prostředek podává pouze proti výroku o trestu a výrok o vině ani další výroky rozsudku nenapadá. V rámci odvolací argumentace písemně odůvodněného odvolání však současně také namítl, že nesouhlasí s popisem skutku v napadeném rozhodnutí, jelikož nalézací soud chybně vyhodnotil provedené důkazy, v důsledku čehož dospěl k nesprávným závěrům skutkovým i právním. V odůvodnění odvolání se obžalovaný dále zabývá konkrétními formulacemi použitými v popisu skutku napadeného rozhodnutí a namítá, že nemohl s vozidlem projet dveřmi domova seniorů záměrně, neboť byl v danou dobu nepřičetný. Ze žádného z provedených důkazů také nevyplývá, že by se poškozená snažila střetu s vozidlem vyhnout a dotyčná ve skutečnosti upadla až po zastavení vozidla. V řízení také nebylo prokázáno, že by obžalovaný poškozenou před vjezdem do objektu prosklenými dveřmi viděl.
3. Obžalovaný se dále ztotožnil s tím, že jeho jednání je namíste právně kvalifikovat jako trestný čin opilství podle § 360 odst. 1 tr. zákoníku, ovšem čin jinak trestný (tzv. kvazidelikt), který spáchal, nenaplňoval znaky trestného činu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, neboť jeho úmyslem při vjezdu do domova seniorů nebylo někoho těžce zranit. V danou dobu byl v psychotickém stavu a neuvědomoval si, že by mohl někomu ublížit na zdraví, toxická psychóza zásadně ovlivňovala jeho rozhodovací schopnosti a schopnost porozumět důsledkům jeho chování natolik, že se nemohlo z jeho strany jednat o úmyslně spáchaný trestný čin těžkého ublížení na zdraví. Za předpokladu, že by nebyly ovládací a rozpoznávací schopnosti obžalovaného vymizelé, potom by bylo namíste jeho jednání dle odvolací argumentace právně kvalifikovat jako trestný čin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 3 tr. zákoníku. V důsledku toho měl být trest odnětí svobody obžalovanému ve smyslu znění § 360 odst. 1 část za středníkem tr. zákoníku ukládán v trestní sazbě od dvou do osmi roků a nikoliv v trestní sazbě od tří do deseti roků dle § 360 odst. 1 tr. zákoníku. V další části odůvodnění odvolání obžalovaný vyjádřil nesouhlas se závěrem soudu prvního stupně, dle něhož nebyla jím projevená lítost upřímná. Tuto lítost obžalovaný vyjadřoval v průběhu všech fází trestního řízení a ze skutečnosti, že si proti rozsudku soudu prvního stupně podal odvolání, nelze dovozovat, že by projevy lítosti nebyly vážně míněné. Poškozené [redacted] [redacted] zaslal obžalovaný v lednu či v únoru 2023 z vazby omluvný dopis, ovšem nedisponuje žádným dokladem o jeho odeslání. Ve vztahu k náhradě škody obžalovaný také v odůvodnění odvolání

poukázal na skutečnost, že motorové vozidlo, kterým byl spáchán skutek, má sjednáno povinné ručení, tedy jím způsobené škody lze uplatnit vůči pojišťovně, která tyto uhradí. Obžalovaný sám není majetný, veškeré své finanční prostředky použil na svoji obhajobu a na vyhotovení znaleckého posudku, který mu v jeho obhajobě také dal za pravdu. Nelze mu tedy přičítat k tíži, že sám neposkytl poškozeným žádné finanční plnění, když tyto finanční prostředky potřeboval na svoji řádnou obhajobu.

4. Při ukládání trestu také nalézací soud dle obžalovaného nezohlednil zjištění, že ve vztahu k drogám byly jeho schopnosti zdržet se jejich požití a regulovat jejich další užívání podstatně snižené. Obžalovaný také dobrovolně absolvoval ústavní léčbu v psychiatrickém zařízení. Vzhledem k výše popsané argumentaci je tak uložený trest odnětí svobody ve výměře pěti roků dle obžalovaného trestem nepřiměřeně přísným, a proto odvolacímu soudu navrhl, aby napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu a obžalovanému sám uložil trest odnětí svobody maximálně ve výměře tří roků s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu pěti roků za současného uložení povinnosti podrobovat se pravidelnému testování na omamné a psychotropní látky.
5. Při veřejném zasedání konaném před Vrchním soudem v Praze obžalovaný prostřednictvím svého obhájce zrekapituloval argumentaci obsaženou v písemném vyhotovení opravného prostředku a doplnil, že nárok na náhradu škody přiznala dceři poškozené pojišťovna a on sám žádnou takovou náhradu poškozeným nevyplatil, neboť musel veškeré své finanční prostředky vynaložit na vlastní obhajobu, v rámci které také musel nechat vypracovat znalecký posudek.
6. Státní zástupce se k podanému odvolání vyjádřil v tom smyslu, že v odvolání není namítáno porušení procesních předpisů ani zkrácení práv obhajoby. Odvolání je sice zaměřeno do výroku o trestu, nicméně z jeho odůvodnění lze dovodit, že odvolací námitky směřují i do právní úvah nalézacího soudu týkajících se viny obžalovaného. Státní zástupce však závěry nalézacího soudu nijak nerozporuje a tyto akceptuje. Uložený trest je potom trestem zákonným a nejeví se ani jako zjevně nepřiměřený. Z těchto důvodů státní zástupce navrhl odvolání obžalovaného podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné zamítnout.
7. Vrchní soud v Praze v rámci odvolacího řízení přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které vyhlášení napadeného rozhodnutí předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, mohl odvolací soud přihlížet, jen pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Vrchní soud zkoumal, zda nedošlo k porušení práva obžalovaného na obhajobu, zda soud prvního stupně řádně opatřil veškeré potřebné důkazy, které následně podle § 2 odst. 6 tr. řádu vyhodnotil.
8. U veřejného zasedání Vrchní soud v Praze provedl dokazování revizním ústavním znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie zpracovaným dne 21.2.2023 [REDAKCE] a dospěl k následujícím závěrům.
9. V daném případě je možno konstatovat, že v řízení před nalézacím soudem bylo postupováno v souladu s trestním řádem, soud prvního stupně respektoval trestním řádem nastavená pravidla spravedlivého procesu včetně práva na obhajobu a především nekrátil nijak obžalovaného na jeho právech. V souladu s § 2 odst. 5 tr. řádu také provedl všechny důkazy nezbytné pro správné zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v řízení také byly stejně pečlivě prováděny důkazy svědčící ve prospěch i v neprospěch obžalovaného. Předchozí pokyny odvolacího soudu související se zrušením prvního meritorního rozhodnutí ve věci byly nalézacím soudem bezezbytku splněny.
10. Při hodnocení důkazů krajský soud správně uzavřel, že je fakticky nesporné, že obžalovaný dne 31. 5. 2020 kolem 16.20 hodin v [REDAKCE] řídil předmětné motorové vozidlo a ním vjel do budovy Domova seniorů [REDAKCE], kde v důsledku jeho razantního vjezdu skrz zavřené skleněné dveře došlo k pádu na zem na chodbě v tu dobu se nacházející poškozené [REDAKCE]

██████████. Zcela bezpečně také bylo prokázáno, že poškozená následkem pádu utrpěla zranění popsaná ve výroku rozsudku a byla od 31. 5. 2020 hospitalizována ve ██████████ nemocnici ██████████, kde později v důsledku porážkové komplikace - sepse s projevy krvácení do mozku dne ██████████ zemřela. Tyto skutečnosti částečně nečinil spornými ani sám obžalovaný, především však zcela zřetelně vyplývají z jednotlivých provedených důkazů, které nalézací soud v napadeném rozhodnutí srozumitelně a naprosto dostatečně rekapituluje a hodnotí (výpovědi svědků, kamerový záznam prostor domova seniorů, ohledání místa činu a motorového vozidla, závěry znaleckého zkoumání z oboru dopravy a z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství). Snaha nalézacího soudu o co nejpřesnější popis průběhu skutku v souladu s provedenými důkazy je ostatně mimo jiné patrná z drobné ovšem důvodné úpravy popisu skutku oproti podané obžalobě, kdy byla zaměněna levá část vozidla za pravou. Nalézací soud také zcela důvodně konstatoval, že provedené důkazy jasně vedou k závěru, že obžalovaný po zastavení vozu vnikl do dalších prostor domova seniorů, kde v prostoru patra označeného ██████████ " násilím vnikl do pokoje č. ██████████, který v tu dobu nebyl nikým obýván, a to tak, že rozkopř vstupní dveře, které tím poškodil v oblasti kování zámku a na zárubních. Tomuto závěru svědčí především výpověď svědkyně ██████████ a ohledání místa činu. Výše škody způsobené jednáním obžalovaného popsaným ve výroku rozsudku potom bezpečně vyplývá z listinných důkazů – především z listin poskytnutých jednotlivými pojišťovny a poškozenými (sociálním zařízením a dcerou poškozené).

11. Výše uvedené skutkové závěry nalézací soud také náležitě a srozumitelným způsobem v napadeném rozhodnutí odůvodnil a na tuto výstižnou argumentaci soudu prvního stupně, se kterou se odvolací soud zcela ztotožňuje, lze pro stručnost zcela odkázat. Hodnocení důkazů, ze kterých nalézací soud tato skutková zjištění učinil, je logické a obsah těchto důkazů nijak nedeformuje.
12. Zcela klíčovou tak pro právní kvalifikaci jednání obžalovaného zůstala otázka jeho přičetnosti, tedy zdali byly v době spáchání popsaného jednání jeho schopnosti rozpoznávací a ovládací podstatně snižené nebo již zcela vymizelé. Do doby podání obžaloby byl k dispozici pouze znalecký posudek zpracovaný soudní znalkyní MUDr. ██████████, podle něhož byly rozpoznávací a ovládací schopnosti obžalovaného v době činu zachované, byť vlivem toxické psychózy podstatně snižené, přičemž do stavu toxické psychózy se uvedl sám užíváním drog. Po podání obžaloby však byl obhajobou předložen posudek vypracovaný znalkyní MUDr. ██████████. Ta došla znaleckým zkoumáním obžalovaného a jeho zdravotní dokumentace stejně jako MUDr. ██████████ k závěru, že v době spáchání trestného činu dotčený trpěl syndromem závislosti na více návykových látkách a toxickou psychózou, avšak odlišně uzavřela, že ovládací a rozpoznávací schopnosti obžalovaného byly v době spáchání činu kvůli toxické psychóze ve vztahu k tomuto činu zcela vymizelé. Z tohoto důvodu také již v rámci přezkumu prvního meritorního rozhodnutí odvolací soud částečně doplnil dokazování opětovným výsledkem znalkyně MUDr. ██████████, neboť závěry prezentované v písemném vyhotovení jejího znaleckého posudku a v rámci její výpovědi před nalézacím soudem působily do určité míry rozporně. Jmenovaná znalkyně na jedné straně konstatovala, že schopnosti rozpoznávací a ovládací byly u obžalovaného v danou dobu „pouze“ podstatně snižené, zatímco zároveň opakovaně uváděla, že si obžalovaný ovšem neuvědomoval, že koná protiprávně, neuvědomoval si důsledky svého jednání. Jelikož se podstatné rozpory v závěrech obou posudků nepodařilo odstranit ani v předchozím řízení před odvolacím soudem, bylo po zrušení prvního meritorního rozhodnutí v souladu s pokynem vrchního soudu nalézacím soudem zadáno vypracování revizního znaleckého posudku a jeho závěry již lze označit za jasné a zcela přesvědčivé a soud prvního stupně v rámci posouzení otázky přičetnosti důvodně za závěrů tohoto revizního znaleckého posudku vyšel.
13. Samotnou nepřičetnost definuje § 26 tr. zákoníku jako stav duševní poruchy pachatele v době spáchání činu, pro kterou dotčený nemohl rozpoznat protiprávnost svého jednání nebo toto

ovládat. Osoba postrádající rozpoznávací schopnost sice může vnímat rozhodné skutečnosti charakterizující její čin jako trestný, ale není intelektově způsobilá ho jako takový - tedy jako čin soudně trestný - vyhodnotit. Není totiž schopna pochopit jeho podstatu, smysl a dopady, stejně jako to, že jde o čin nedovolený a v daných společenských souvislostech zakázaný. Posouzení toho, zda byl čin spáchán ve stavu nepřičetnosti, je věcí právního posouzení. Jde tedy o právní otázku náležející k posouzení orgánům činným v trestním řízení.

14. V daném případě bylo především revizním znaleckým zkoumáním (jehož závěry korespondují se závěry soudní znalkyně MUDr. ██████████) bezpečně prokázáno, že obžalovaný jednal v toxické psychóze způsobené jeho předchozím užíváním návykových látek a v době páchaní skutku byly jeho schopnosti rozpoznávací a ovládací plně vymizelé. Původní závěry soudní znalkyně MUDr. ██████████ byly v otázce hodnocení míry narušení těchto schopností obžalovaného v době spáchání skutku chybné. Lze tedy uzavřít, že obžalovaný nebyl v danou dobu schopen uvědomit si protiprávnost – tedy nedovolenost – svého jednání, neuvědomoval si důsledky svého jednání, své jednání také nebyl schopen ovládat. Naprostou zmatenost obžalovaného a jeho bludnou motivaci ostatně vnímaly nejen osoby, které s ním přišly do kontaktu bezprostředně po spáchání skutku, ale také svědci, kteří popisovali jeho jednání před odjezdem do domova seniorů. Shora popsany odborný lékařský závěr o neschopnosti obžalovaného uvědomovat si protiprávnost a důsledky svého jednání a toto také v danou dobu ovládat potom v rámci právního hodnocení za daných okolností musí vést k závěru, že se v tomto případě obžalovaný nacházel ve stavu nepřičetnosti. Skutečnost, že měl v době páchaní skutku obžalovaný zachovaný nějaký kontakt s realitou – tedy že byl například schopen řídit motorové vozidlo a toto dopravit na místo činu a následně z místa činu mimo jiné také utéci – totiž bez dalšího nelze interpretovat tak, že byl schopen rozpoznat právě protiprávnost takového jednání a toto ovládnout.
15. Závěr o nepřičetnosti obžalovaného v době spáchání skutku však v daném případě nemůže vést k tomu, že by obžalovaný nebyl za dané jednání trestně odpovědný. Z provedeného dokazování je zcela zřejmé, že obžalovaný dlouhodobě zneužívá návykové látky a do stavu toxické psychózy se v minulosti již v důsledku takového jednání dokonce dostal a taktéž spáchal ve stavu nepřičetnosti skutek mající jinak znaky trestného činu. V souvislosti s tím mu také bylo uloženo ochranné léčení psychiatrické, které měl i v době spáchání nyní projednávaného skutku vykonávat. Drogy měl dle vlastní výpovědi obžalovaný užít před spácháním projednávaného skutku naposledy 12.5.2021, ale už předtím mu byla na jeho vlastní žádost psychiatrickou vystavena pracovní neschopnost, jelikož se subjektivně necítil dobře. Je tedy zřejmé, že omamné látky obžalovaný znovu užíval i při vědomí, že není v dobrém psychickém stavu a se znalostí toho, že u něj aplikace drogy může opět vyvolat jako již v minulosti stav toxické psychózy. V danou dobu měl obžalovaný v rámci výkonu ochranné léčby nejen povinnost od užívání návykových látek zcela abstinovat, ale v souvislosti s výkonem této léčby měl také zcela nepochybně možnost akutní odborné lékařské pomoci v případě jakýchkoliv s léčbou souvisejících problémů (včetně povinnosti dodržet abstinenci). Obžalovaný si však v daném případě aplikací návykové látky znovu přivodil stav toxické psychózy, ve kterém jako v danou dobu nepřičetný opětovně spáchal čin jinak trestný (tzv. kvazidelikt). Do stavu nepřičetnost se potom obžalovaný zcela jednoznačně přivedl zaviněně. Ze závěrů revizního znaleckého posudku je zřejmé, že ve vztahu k užívání drog byly jeho schopnosti zdržet se jejich požití a regulovat jejich další užívání podstatně snižené, nebyly však vymizelé. Schopnost obžalovaného zdržet se požití těchto látek potom měla posilovat také probíhající ochranná léčba, pokud by ovšem k jejímu výkonu obžalovaný přistupoval řádně a namísto předstírání abstinence svůj aktuální stav ošetřující lékařce pravdivě popsal a s touto na jeho řešení také spolupracoval. Vzniklý psychotický stav, ve kterém se obžalovaný dopustil popsaného jednání byl nepochybně podmíněn jeho předchozím dlouhodobým užíváním drog, přičemž (jak také konstatovali soudní znalci) obžalovaný mohl toxickou psychózu jako následek užívání drog předvídat, jelikož měl tuto

zkušenost již z minula. Obžalovaný tedy věděl, že může popsaný následek v jeho případě v důsledku užívání drog nastat, ovšem bez přiměřených důvodů spoléhal, že k tomu nedojde. Do stavu nepřičetnosti se tedy přivedl zaviněně přinejmenším z vědomé nedbalosti ve smyslu § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Obžalovaný se tedy aplikací návykové látky zaviněně přivedl (a dle trestního zákoníku zde stačí i právě shledané nedbalostní zavinění) do stavu nepřičetnosti a v tomto stavu se dopustil jednání, které jinak mělo (vyjma subjektivní stránky) znaky dalších úmyslných trestných činů. Zavinění obžalovaného tedy v daném případě pokrývá pouze přivedení se do stavu nepřičetnosti. Nalézací soud tak zcela správně uzavřel, že popsané jednání obžalovaného naplňuje všechny zákonné znaky trestného činu opilství podle § 360 odst. 1 tr. zákoníku.

16. Zcela správně a vyčerpávajícím způsobem také nalézací soud odůvodnil svůj závěr, dle něhož by bylo namíste jednání obžalovaného za situace, kdy by nebyl v době spáchání skutku nepřičetný, právně kvalifikovat jako zvlášť závažný zločin těžkého ublížení na zdraví dle § 145 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku a přečin poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 trestního zákoníku. Na tuto argumentaci napadeného rozhodnutí (především v bodě 44. a násl.) odvolací soud pro stručnost zcela odkazuje a s touto se také ztotožňuje. Pouze je však třeba popsané úvahy nalézacího soudu týkající se především subjektivní stránky jednání pachatele ve vztahu ke způsobení těžké újmy na zdraví poškozené, na které je tímto odkazováno, nutno formulovat jako úvahy, jak by bylo namíste jednání pachatele právně kvalifikovat, *pokud by nebyly jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti zcela vymizelé*. Zcela pregnantně by tedy měly být tyto závěry formulovány nikoliv například tak že *si obžalovaný musel být rámcově vědom, že způsob, jakým vjel do budovy penzionu, může způsobit pád poškozené a její těžké zdravotní následky*, ale tak, že by si *za předpokladu, že by obžalovaný nebyl nepřičetný, musel být rámcově vědom, že způsob, jakým vjel do budovy penzionu, může způsobit pád poškozené a její těžké zdravotní následky*. Těchto skutečností si totiž obžalovaný ve skutečnosti právě pro zjištěnou nepřičetnost vědom nebyl a být nemohl, ovšem pro právní kvalifikaci tzv. kvazideliktu, kterého se v tomto stavu dopustil, je klíčový závěr, že v případě jeho zachovalé přičetnosti by si těchto možných důsledků svého jednání vzhledem ke všem okolnostem celého případu musel být vědom a bylo by tak důvodné v jeho případě shledat zavinění ve formě přinejmenším nepřímého úmyslu ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku. Z výše uvedených důvodů a znovu s odkazem na argumentaci nalézacího soudu v napadeném rozhodnutí proto nelze akceptovat odvolací námitku obžalovaného, dle níž by bylo namíste jeho jednání v případě, že by nebyl v době spáchání skutku nepřičetný, právně kvalifikovat jako trestný čin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku.
17. S výše uvedeným také souvisí skutečnost, že byť se odvolací soud v zásadě ztotožnil se závěry nalézacího soudu, napadené rozhodnutí především z důvodu odpovídající formulace popisu skutku podle § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu z podnětu odvolání podaného obžalovaným v celém rozsahu zrušil a podle § 259 odst. 3 písm. a) trestního řádu znovu sám rozhodl, neboť ve skutkové větě napadeného rozhodnutí zůstaly formulace z původního rozhodnutí ve věci vztahující se k subjektivní stránce jednání obžalovaného v době jeho vjezdu vozidlem do domova seniorů, přestože jmenovaný byl v době jízdy vozidlem, jak vyplynulo z dokazování, již nepřičetný. V popisu skutku tak nepřiléhavě zůstaly např. formulace: *„obžalovaný si musel být alespoň v hrubých rysech vědom, že může přivodit pád poškozené zejména vzhledem ke jejímu věku a způsobu své bezohledné jízdy motorovým vozidlem v místě, které rozhodně pro tento účel nebylo určené“*, *„měl a mohl vědět, že pro vysoký věk u poškozené popsané pouřazové komplikace vedoucí k jejímu úmrtí mohou nastat a bez přiměřených důvodů spoléhal, že k takovému následku nedojde“*, přestože těchto skutečností si obžalovaný, jak z dokazování vyplynulo, právě pro stav nepřičetnosti vědom nebyl a být nemohl. Ovšem tyto skutečnosti jsou určující právě pro právní kvalifikaci tzv. kvazideliktu obžalovaného, neboť u osoby, která by v danou dobu nebyla ve stavu nepřičetnosti, by bylo možno z okolností případu tuto vědomost a její srozumění s možným následkem dovodit. Oproti napadenému rozhodnutí také bylo v právní větě užití *požití* návykové látky nahrazeno *aplikací* návykové látky,

neboť, jak uvádí mimo jiné respektovaná odborná literatura (Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II., Komentář. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2010), požitím se rozumí příjem návykové látky ústy (orálně), aplikací návykové látky se potom rozumí jakýkoli jiný použitý způsob příjmu. Byť se otázkou způsobu aplikace návykové látky obžalovaným dokazování explicitně nezabývalo, tak vzhledem ke skutečnosti, že obžalovaný měl zneužívat mimo jiné pervitin (který se zpravidla aplikuje šňupáním či injekčně), jeví se užití formulace *aplikací* jako zřejmě přesnější, byť tato změna nemá v daném případě žádný podstatnější význam.

18. Z výše popsaných důvodů tedy nelze akceptovat argumentaci podaného odvolání zpochybňující především existenci subjektivní stránky jednání obžalovaného vztahující se k ublížení na zdraví poškozené a k dalším skutečnostem. Tu ostatně ani právní kvalifikace jednání obžalovaného, který byl uznán spácháním *nedbalostního* trestného činu, v napadeném rozhodnutí nedovozuje. Obžalovanému je kladeno za vinu zaviněné přivedení se do stavu nepřičetnosti, ve kterém se následně dopustil jednání, které by, pokud by jej spáchala osoba se zachovanou přičetností, naplňovalo znaky skutkových podstat obou úmyslných trestných činů. Existence zavinění obžalovaného ve vztahu k jím způsobenému následku na zdraví poškozené a na majetku tak dovozována není, jelikož se obžalovaný právě v danou dobu (ovšem zaviněně) nacházel ve stavu, kdy byly jeho schopnosti rozpoznávací a ovládací zcela vymizelé. Skutková podstata trestného činu opilství je naplněna tím, že se pachatel požitím nebo aplikací návykové látky přivede, byť i z nedbalosti, do stavu nepřičetnosti, v němž se dopustí jednání, které má jinak znaky trestného činu. I za situace, kdy se pachatel dopustí více útoků, které by jinak zakládaly více trestných činů, všechny tyto útoky tvoří jeden trestný čin opilství (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15.11.2006, sp.zn. 7Tdo 1379/2006).
19. V rámci rozhodování o trestu se odvolací soud řídil následujícími úvahami. Obžalovaný byl v daném případě (viz také argumentace výše) ohrožen trestní sazbou trestu odnětí svobody od tří do deseti roků. V souladu s argumentací napadeného rozhodnutí bylo namístě ve prospěch obžalovaného zohlednit jeho doznání, resp. skutečnost, že většinu jednání, jehož spáchání mu bylo kladeno za vinu, nečinil spornou. Nalézací soud také v napadeném rozhodnutí správně konstatoval, že k předchozím odsouzením obžalovaného nelze při ukládání trestu přihlížet. Skutečností také je, že obžalovaný opakovaně vyjádřil nad následky svého jednání lítost, byť nalézací soud správně poukázal na skutečnost, že tyto své projevy lítosti nedoprovodil vůči poškozeným žádným dalším tomu odpovídajícím projevem. K tomu odvolací soud dodává, že omluvný dopis, který měl obžalovaný poškozené [REDAKCE] odeslat až počátkem roku 2023 – tedy dokonce až poté, kdy bylo odvolacím soudem zrušeno prvé meritorní rozhodnutí ve věci – nelze vnímat jinak, než jako ryze formální snahu zapůsobit především na soudy v jejich dalším rozhodování, a nikoliv na dceru poškozené (když popsaný skutek obžalovaný spáchal již několik let předtím). Na druhou stranu však neupřímnost lítosti obžalovaného nelze dovozovat ze skutečnosti, že podal proti prvému meritornímu rozhodnutí odvolání. Tuto realizaci práva obžalovaného podat proti rozhodnutí soudu opravný prostředek není možno ve svém důsledku interpretovat v jeho neprospěch. Tím spíše potom za situace, když bylo podané odvolání obžalovaného posouzeno jako důvodné a jeho argumentaci bylo v nemalé míře následně dáno za pravdu.
20. V neprospěch obžalovaného bylo namístě na druhou stranu zohlednit také skutečnost, že jeho jednání směřovalo vůči více různým zájmům chráněným zákonem (nejen zdraví ale také majetek dalších osob) a v případě poškozené [REDAKCE] mělo ten nejtěžší možný následek spočívající v jejím naprosto zbytečném úmrtí. Při vši tragičnosti popsaného následku potom lze považovat za souhru šťastných náhod, že poškozených na zdraví či dokonce na životě nebylo v danou dobu na chodbě domova pro seniory více. V době spáchání skutku také měl obžalovaný vykonávat ochranné léčení psychiatrické, což jmenovaný zjevně nerespektoval a jeho účel mařil, když užíval návykové látky a tuto skutečnost před lékařkou zatajil. Sám měl přitom v rámci léčby možnost požádat např. o hospitalizaci, čímž by škodlivému následku mohl předejít.

21. S ohledem na výše uvedené tak nelze dle odvolacího soudu vnímat soudem prvního stupně uložený trest odnětí svobody ve výměře 5 roků (tedy ve výměře necelé jedné třetiny trestní sazby) jako trest nepřiměřeně přísný. Zařazení obžalovaného pro jeho výkon do věznice s ostrahou potom také zcela odpovídá zákonným kritériím a zařazení do mírnějšího druhu věznice ostatně ani možné není. Z hlediska uložené výměry trestu odnětí svobody lze pouze na okraj poznamenat, že fakticky pouze absence odvolání proti napadeném rozsudku ze strany státního zástupce podaného v neprospěch obžalovaného znemožnila odvolacímu soudu zabývat se také úvahou, zdali není uložený trest odnětí svobody vzhledem ke všem zákonným hlediskům podstatným pro ukládání trestu naopak nepřiměřeně mírný. Za daného stavu je však taková úvaha zcela nadbytečná.
22. Stejně tak jako Krajský soud v Plzni v napadeném rozhodnutí považuje i Vrchní soud v Praze za nezbytné uložit obžalovanému citelný trest zákazu činnosti. Ve vztahu k řízení motorového vozidla se obžalovaný opakovaně ukazuje pro své okolí jako velmi nebezpečný. Je zřejmé, že obžalovaný se již v minulosti jako řidič opakovaně choval krajně nezodpovědně a byl za to také trestán, již dříve také řídil motorové vozidlo pod vlivem návykových látek. Jak správně uvedl již nalézací soud, s ohledem na charakter jednání obžalovaného a způsobený následek je míra škodlivosti jednání obžalovaného v porovnání s jinými dopravními nehodami velmi vysoká a obžalovanému je důvodné uložit trest zákazu činnosti již v horní polovině trestní sazby.
23. Jako naprosto nutné se potom za daného stavu především s ohledem na závěry znaleckého zkoumání obžalovaného z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie jeví uložení ochranného léčení protitoxikomanického. Obžalovaný dlouhodobě zneužívá omamné látky a v důsledku toho je pro své okolí nebezpečný, závěry znaleckého zkoumání jasně dokládají nutnost další léčby obžalovaného s tím, že za současné situace dle závěru znalců, na které nalézací soud správně v napadeném rozhodnutí poukazuje, postačuje ambulantní forma této léčby.
24. Výroky o náhradě škody potom odvolací soud do výroku tohoto rozhodnutí bezzbytku jako naprosto správné a odpovídající provedenímu dokazování a zákonu převzal a v tomto ohledu také zcela odkazuje na odůvodnění rozhodnutí o náhradě škody v rozsudku nalézacího soudu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není žádný další řádný opravný prostředek přípustný. Lze však proti němu podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, rozhoduje o něm Nejvyšší soud ČR. Nejvyšší státní zástupce může podat dovolání pro nesprávnost kteréhokoli výroku ve prospěch i neprospěch obžalovaného, obžalovaný jen pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká, a to pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť by bylo takto označeno. Nezbytný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. řádu. Dovolání je možno podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. řádu, přičemž důvody dovolání je možno měnit jen po dobu běhu dovolací lhůty.

Praha 22. května 2023

Mgr. Stanislav Králík, v.r.
předseda senátu

vypracoval:
Mgr. Robert Pacovský, v.r.
soudce